

Opmerkelijke rapporten

VAN EERDEN M.R., W. DUBBELDAM & J. MULLER 1999. *Sterfte van watervogels door visserij met staande netten*. Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA), rapport nr. 99.060, Lelystad.

Dat visnetten ook wel eens iets anders vangen dan vis, weet iedereen. Dat dat in sommige gevallen zodanige vormen aanneemt dat er sprake kan zijn van invloed op de populatie-omvang van de onbedoeld gevangen diersoort, zullen de meesten van ons ook wel vermoeden. In hoeverre dit probleem in eigen land speelt, was tot voor kort minder duidelijk. Het rapport *Sterfte van watervogels door visserij met staande netten* licht een tip van de sluier op. In dit rapport wordt, op grond van gegevens van ruim 10 000 vogels die in de periode 1978-90 door vissers werden ingeleverd, becijferd dat in het IJsselmeer en Markermeer jaarlijks maar liefst 50 000 watervogels in visnetten verdrinken. Het hoogst zijn de aantallen bij Kuif- en Toppereenden (resp. c. 12 700 en 11 600), maar in verhouding tot de aantallen die in het gebied aanwezig zijn scoren vooral enkele viseters hoog. Terwijl bij 15 soorten sprake is van een grote impact op de IJsselmeerpopulatie wordt met respectievelijk naar schatting 7300 en 8500 slachtoffers per jaar vooral bij de Fuut en de Middelste Zaagbek een effect op de totale West-Europese populatie waarschijnlijk geacht. Aan de andere kant komt de Aalscholver, aartsvijand van de vissers in het IJsselmeergebied, er met 260 slachtoffers per jaar opvallend goed vanaf. Toch dringt de vraag zich op hoe de "schade" die de Aalscholvers toebrengen aan de visserij zich verhoudt tot de sterfte van vogels in de netten. Er lijkt zelfs sprake te zijn van enige handel in de gevangen vogels, hetgeen onder meer tot uitting komt in een verlaagd lichaamsgewicht van de verzamelde vogels tussen sinterklaas en kerst, wanneer met name de zwaardere vogels kunnen worden afgezet bij de poelier (niet in het rapport). De oplossing van het probleem ligt onherroepelijk in een vermindering van de visserijdruk. Daarbij kan door het geclusterd voorkomen van de vogels het geheel afsluiten van bepaalde gebieden meer opleveren dan een evenredige vermindering van de hoeveelheid vistuig per bedrijf; door afsluiting van 30% van het gebied kan de sterfte met 70% worden gereduceerd. Ook voor het rendement van de visserij zelf is een reductie wenselijk, wellicht kan dit rapport, dat nog steeds veel aandacht van de media krijgt, een extra duwtje in die richting betekenen. – Ruurd Noordhuis

Verder ontvangen:

MINISTERIE VAN V&W 1999. *Ontsnippering versnipperd Nederland*. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Dienst Weg- en Waterbouw, Delft.
VOGELBESCHERMING 1999. *Nederlandse Wetlands* 1998. Vogelbescherming Nederland, Zeist.
PROVINCIE GRONINGEN 1999. *Omgevingsbalans Groningen* 1999. Provincie Groningen, Groningen.

